

НАРЕДБА
за съществените изисквания и оценяване на съответствието за
електромагнитна съвместимост
(Приета с ПМС № 76 от 6.04.2007 г., обн., ДВ, бр. 32 от 17.04.2007 г., в сила от
20.07.2007 г.)

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се определят:

1. съществените изисквания за електромагнитна съвместимост към съоръженията;
2. процедурите за оценяване и начините за удостоверяване съответствието на съоръженията със съществените изисквания към тях;
3. редът за издаване на разрешения на лицата за извършване оценяване на съответствието и проверки за спазване на условията, при които е издадено разрешението.

Чл. 2. Наредбата не се прилага за:

1. продуктите, обхванати от Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства, приета с Постановление № 175 на Министерския съвет от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 79 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 115 от 2002 г., бр. 13 от 2003 г., бр. 96 от 2005 г. и бр. 24, 40 и 61 от 2006 г.), въвеждаща разпоредбите на Директива 1999/5/EО на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 1999 г. (OJ L 91, 7.4.1999);

2. продуктите, компонентите и възлите, които са предназначени за въздухоплавателни средства, съгласно Регламент на ЕО № 1592/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2002 г. (OJ L 240, 7.9.2002), изменен и допълнен с Регламент на ЕО № 1701/2003 (OJ L 243, 27.9.2003);

3. радиосъоръжения, използвани от радиолюбители, които не са предназначени за пускане на пазара; комплекти от елементи, предназначени за сглобяване от радиолюбители, и устройства от търговската мрежа, които са изменени от радиолюбители и се използват за техни собствени цели, се отнасят към тази категория устройства;

4. съоръжения, чиито физически характеристики са такива, че:

а) не могат да генерират или не допринасят за генериране на електромагнитни излъчвания, които да превишават нивата, позволяващи нормалната работа на радио-, далекосъобщителни и други съоръжения;

б) могат да работят по предназначение без неприемливо влошаване на работните характеристики при наличието на смущаващи електромагнитни въздействия.

Чл. 3. Съоръженията се пускат на пазара или се пускат в действие само ако отговарят на изискванията на наредбата и когато са правилно монтирани и поддържани и се използват по предназначение.

Чл. 4. (1) Устройствата се пускат на пазара или се пускат в действие след нанасяне на маркировка за съответствие съгласно Наредбата за маркировката за съответствие, приета с Постановление № 191 на Министерския съвет от 2005 г. (обн., ДВ, бр. 69 от 2005 г.; изм., бр. 66 от 2006 г.).

(2) На всяко устройство се обозначават типът, партидата, серийният номер или друга информация, позволяваща точната му идентификация.

(3) Всяко устройство се придружава от информация за наименованието и адреса на производителя или, ако той не е установен на територията на Европейската общност, на неговия упълномощен представител или на лицето, което пуска устройството на пазара.

(4) Производителят предоставя информация за всички специфични предпазни мерки, които задължително трябва да се приложат при сглобяването, монтажа, поддържането или употребата на устройствата, за да се осигури съответствието при пускането им в действие с изискванията на чл. 9 .

СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ

(5) Устройство, което при работа в жилищна среда не отговаря на изискванията на чл. 9 , се придрожава от информация за това ограничение за употреба, която се нанася, ако е подходящо, и върху опаковката.

(6) Необходимата информация за въвеждане в действие на устройството по предназначение трябва да се съдържа в инструкцията за употреба на български език, придрожаваща продукта.

Чл. 5. Съоръжения, проектирани и произведени в съответствие с национални стандарти, въвеждащи хармонизирани европейски стандарти, се считат за съответстващи на съществените изисквания на чл. 9 .

Чл. 6. (1) В случаите, когато съществените изисквания, посочени в глава втора, са изцяло или частично регламентирани в други нормативни актове, въвеждащи директиви на Европейския съюз, наредбата не се прилага по отношение на уредените в тях изисквания за тези съоръжения.

(2) Осигуряването на съответствие със съществените изисквания, посочени в глава втора, не отменя задълженията за спазване на изискванията за безопасност на съоръженията, регламентирани в други европейски или национални нормативни актове.

Чл. 7. За дадено съоръжение могат да се прилагат и следните специални мерки, отнасящи се до пускането в действие или използването му:

1. мерки за преодоляване на съществуващ или предвидим проблем, свързан с електромагнитната съвместимост на определени места;

2. мерки за защита на обществените далекосъобщителни мрежи, на предавателни или на приемателни станции, когато тези съоръжения се използват за целите на безопасността, при точно определен честотен спектър.

Чл. 8. (1) Устройствата, които са пуснати на пазара и които могат да бъдат вградени в неподвижно монтирана инсталация, трябва да отговарят на изискванията на наредбата.

(2) Изискванията, посочени в чл. 3 и 4 и в приложение № 1, т. 4, и нанасянето на маркировката за съответствие могат да не се прилагат за устройства, които са част от конкретна неподвижно монтирана инсталация и не се пускат на пазара самостоятелно. В тези случаи в придрожаващата документация:

1. се идентифицира неподвижно монтираната инсталация и нейните характеристики за електромагнитна съвместимост;

2. се посочват предпазните мерки, които се прилагат при монтирането на устройствата от неподвижно монтираната инсталация, за да не се наруши съответствието ѝ със съществените изисквания на наредбата;

3. се посочва информацията по чл. 4, ал. 2 и 3 .

Глава втора **СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ**

Чл. 9. Всички съоръжения, отчитайки развитието на съвременните технологии, трябва да бъдат проектирани и произведени така, че:

1. генерираните от тях смущаващи електромагнитни излъчвания да не превишават нивата, над които радио-, далекосъобщителни или други съоръжения не могат да се използват по предназначение;

2. да притежават ниво на устойчивост към електромагнитни смущаващи въздействия, които могат да се появят при използването им по предназначение.

Чл. 10. (1) При монтирането на неподвижно монтирани инсталации се прилагат изискванията за добра инженерна практика и информацията за използването по предназначение на техните съставни части с оглед спазването на изискванията на чл. 9 .

(2) Избрани технически решения за прилагане на добрата инженерна практика се документират.

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО ЗА ЕЛЕКТРОМАГНИТНА СЪВМЕСТИМОСТ

(3) Документацията по ал. 2 се съхранява през целия период на действието на неподвижно монтирани инсталации и при поискване се представя на органите за надзор.

(4) Неподвижно монтирани инсталации могат да не се придружават от декларация за съответствие и върху тях може да не се нанася маркировка за съответствие.

(5) Когато след пускане в действие на неподвижно монтирана инсталация възникнат основателни съмнения, че тя генерира смущаващи електромагнитни въздействия, производителят или неговият упълномощен представител трябва да докаже съответствието с изискванията по чл. 9, т. 1 и при необходимост да извърши оценяване на съответствието по реда на глава трета.

(6) Когато при прилагане на процедура за оценяване на съответствието се установи, че неподвижно монтираната инсталация не отговаря на съществените изисквания на наредбата, производителят или неговият упълномощен представител предприема технически мерки за привеждане на неподвижно монтираната инсталация в съответствие с изискванията на чл. 9 .

Глава трета

ОЦЕНЯВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Чл. 11. (1) Всяко устройство преди пускане на пазара подлежи на процедура за оценяване на съответствието „Вътрешен производствен контрол“ съгласно приложение № 1.

(2) По избор на производителя или на неговия упълномощен представител може да се приложи и процедурата съгласно приложение № 2.

Чл. 12. Съответствието на устройствата със съществените изисквания на наредбата се удостоверява от производителя или от неговия упълномощен представител с ЕО декларация за съответствие и с маркировка за съответствие.

Чл. 13. ЕО декларацията за съответствие трябва да съдържа:

1. позоваване на наредбата;
2. идентификация на устройството съгласно изискванията на чл. 4, ал. 2 ;
3. наименованието и адреса на производителя или на неговия упълномощен представител;
4. стандартите по чл. 5 , ако са приложени, и/или описание на техническите решения, приети за постигане на съответствие със съществените изисквания;
5. място и дата на издаване на декларацията;
6. името и длъжността на лицето, упълномощено да подпише ЕО декларацията от името на производителя или на неговия упълномощен представител.

Глава четвърта

РЕД ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ НА ЛИЦА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО И ПРОВЕРКИ ЗА СПАЗВАНЕ НА УСЛОВИЯТА, ПРИ КОИТО Е ИЗДАДЕНО РАЗРЕШЕНИЕТО

Чл. 14. Лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за оценяване съответствието на устройствата за електромагнитна съвместимост, трябва да отговаря на изискванията на чл. 10, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП) и на БДС EN 45011, и:

1. да може да изпълнява дейностите от процедурата, посочена в приложение № 2;
2. да има наръчник и процедури на системата по качеството.

Чл. 15. (1) Лицето по чл. 14 подава до председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН) писмено заявление, в което се посочват продуктите, за които желае да получи разрешение за прилагане на процедурата, посочена в приложение № 2. Към заявлението се прилагат:

РЕД ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ НА ЛИЦА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО И ПРОВЕРКИ ЗА СПАЗВАНЕ НА УСЛОВИЯТА, ПРИ КОИТО Е ИЗДАДЕНО РАЗРЕШЕНИЕТО

1. удостоверение за актуално състояние, когато лицето е регистрирано по Търговския закон, или копие от акта за създаването, когато лицето е създадено със закон или с акт на Министерския съвет;

2. справка в табличен вид, съдържаща видовете продукти, приложимите за тях съществени изисквания и хармонизираните стандарти, които ще се прилагат при оценяване на съответствието;

3. копия от трудови и граждански договори на персонала, документи за завършено образование, допълнително придобита квалификация и професионална автобиография, както и справка относно неговата компетентност и опит за извършване оценяване на съответствието по заявения обхват;

4. декларации на лицето и на наетия от него персонал за обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т. 3, 5 и 8 ЗТИП;

5. удостоверения от съответните компетентни органи за обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т. 7 и 9 ЗТИП;

6. копие от договора за застраховка за вредите, които могат да настъпят вследствие на неизпълнение на задълженията му, свързани с дейностите по оценяване на съответствието;

7. списък на стандартите по чл. 5, които притежава, отнасящи се до продуктите, посочени в заявлението;

8. наръчник и процедури на системата по качеството;

9. документираната процедура за оценяване на съответствието;

10. документ за платена такса за установяване съответствието на документите с изискванията на чл. 10, ал. 1 и 2 ЗТИП и по чл. 27, ал. 1 от Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор по Закона за държавните такси, утвърдена с Постановление № 97 на Министерския съвет от 1999 г. (обн., ДВ, бр. 50 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 10 от 2000 г., бр. 94 и 115 от 2002 г., бр. 17 и 19 от 2003 г.; попр., бр. 27 от 2003 г.; изм., бр. 33 и 49 от 2003 г.).

(2) В случаите по чл. 11, ал. 2 ЗТИП лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за оценяване на съответствието, подава до председателя на ДАМТН заявление по ал. 1, придружено от:

1. сертификат за акредитация от орган по акредитация в зависимост от продуктите, за които кандидатства, по стандарт БДС EN 45011;

2. документите по ал. 1, т. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9 и 10.

(3) При положителен резултат от проверките на документите по ал. 1 и 2 кандидатът за издаване на разрешение за оценяване на съответствието внася такса за извършване проверка на място за установяване на техническата компетентност и способността за изпълнение на заявлената процедура, определена в чл. 27, ал. 1 от Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор по Закона за държавните такси.

Чл. 16. (1) Оценяването на изпълнението на изискванията на чл. 14 се извършва съгласно процедура, утвърдена от председателя на ДАМТН, която се представя на заявителя.

(2) В срок 6 месеца от получаването на документите по чл. 15 председателят на ДАМТН издава разрешение за извършване оценяване на съответствието на устройствата или отказва издаването му с мотивирана заповед.

(3) При издаване на разрешението за оценяване съответствието на устройствата се заплаща такса, определена в чл. 27, ал. 1 от Тарифа № 11 за таксите, които се събират в системата на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор по Закона за държавните такси.

(4) За разширяване обхвата на разрешението за оценяване на съответствието се подава ново заявление по чл. 15 .

НАРЕДБА ЗА СЪЩЕСТВЕНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО ЗА ЕЛЕКТРОМАГНИТНА СЪВМЕСТИМОСТ

(5) Разрешението за оценяване на съответствието не може да се прехвърля или преотстъпва на други физически или юридически лица.

Чл. 17. (1) Държавната агенция за метрологичен и технически надзор проверява периодично лицето, получило разрешение за оценяване съответствието на устройствата със съществените изисквания за електромагнитна съвместимост, за спазване на условията, при които е получило разрешението, и за изпълнение на процедурата за оценяване на съответствието.

(2) Проверките по ал. 1 са планови и извънредни и се извършват от комисия, определена със заповед на председателя на ДАМТН.

(3) Плановите проверки на лицето по ал. 1 се извършват най-малко веднъж годишно считано от датата на издаване на разрешението съгласно годишен график за проверки и обхващат:

1. изпълнените процедури за оценяване на съответствието;
2. функционирането на системата по качеството;
3. актуалността на прилаганите стандарти;
4. постъпилите жалби, възражения, рекламиации и начините за тяхното уреждане;
5. становищата, издадени в резултат на извършената процедура за оценяване на съответствието.

(4) Извънредните проверки по чл. 14в, ал. 2 ЗТИП се извършват на място при лицата по ал. 1 и обхващат:

1. допуснатите несъответствия с изискванията на чл. 10 ЗТИП, за които е постъпила информация, причините за възникването им и начините за тяхното отстраняване;

2. пропуски при изпълнение на процедурата за оценяване на съответствието;

3. възможността на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието, да продължава да извършва дейността си по оценяване на съответствието.

(5) В случаите, когато комисията констатира нарушения по чл. 14в, ал. 4 и чл. 15 ЗТИП, тя изготвя и представя на председателя на ДАМТН доклад с предложения за предписания със срок за отстраняване на несъответствията и пропуските и за временно спиране на дейността до отстраняването им или за отнемане на разрешението.

Чл. 18. Лицето, получило разрешение за оценяване съответствието на съоръженията, е длъжно до 31 януари на следващата година да представи в ДАМТН годишен доклад за дейността си, който обхваща общия брой на извършените оценки за съответствието по видове продукти, списък на издадените технически становища и отказите за издаването им, както и общия брой на предявените жалби, възражения, рекламиации и предприетите действия по уреждането им.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. „Електромагнитна съвместимост” е способността на съоръжението да функционира със задоволително качество в работната му електромагнитна обстановка и да не създава недопустими смущаващи електромагнитни въздействия.

2. „Съоръжение” е устройство или неподвижно монтирана инсталация.

3. „Устройство” е уред или комбинация от уреди, пуснати на пазара и предназначени за краен потребител, което може да изльчва електромагнитни смущения или работата на което може да се повлияе от такива смущения.

4. „Неподвижно монтирана инсталация” е конкретна комбинация от няколко типа устройства, които се сглобяват, монтират и са предназначени за постоянна експлоатация на предварително определено място.

5. „Подвижна инсталация” е конкретна комбинация от няколко типа устройства, които са предназначени за придвижване и работа на различни места.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

6. „Смущаващо електромагнитно въздействие” е всяко електромагнитно явление, което може да влоши техническите характеристики на съоръжението. Смущаващото електромагнитно въздействие може да бъде електромагнитен шум, нежелан сигнал или изменение в характеристиките на средата на разпространение.

7. „Устойчивост (на смущаващи въздействия)” е способността на съоръжението да работи без влошаване на работните характеристики при наличие на смущаващи електромагнитни въздействия.

8. „Цели, свързани с безопасността” са целите, свързани с опазването на човешкия живот и имущество.

9. „Електромагнитна обстановка” е съвкупността от всички електромагнитни явления, наблюдавани на определено място.

10. „Компоненти” или „възли” са части от съоръжение, предназначени за монтиране в него от крайния потребител, които могат да генерираят електромагнитни смущаващи въздействия или работата на които може да се влияе от такива въздействия.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Съоръжения с оценено съответствие съгласно изискванията на Наредбата за съществените изисквания и оценяване на съответствието за електромагнитна съвместимост, приета с Постановление № 203 на Министерския съвет от 2001 г. (обн., ДВ, бр. 78 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 13 от 2002 г., бр. 65 от 2004 г. и бр. 24 и 40 от 2006 г.), могат да се пускат на пазара и/или в действие до 20 юли 2009 г.

§ 3. Наредбата въвежда разпоредбите на Директива 2004/108/ЕС.

**Процедура за оценяване на съответствието
„Вътрешен производствен контрол”**

1. Производителят извършва оценяване на електромагнитната съвместимост на устройствата с оглед постигане на съответствие със съществените изисквания, посочени в чл. 9 . При правилното прилагане на стандартите по чл. 5 се счита, че е постигнато съответствие със съществените изисквания и е извършено оценяване на електромагнитната съвместимост.

2. При оценяването на електромагнитната съвместимост производителят взема предвид всички предвидими условия за нормална работа. Когато устройството се използва в различни конфигурации, за всяка от тях оценката на електромагнитната съвместимост трябва да покаже съответствие със съществените изисквания, посочени в чл. 9 , за всяка от предвидените възможни употреби.

3. Производителят изготвя техническа документация, в която се съдържат доказателства за съответствие със съществените изисквания.

Техническата документация трябва да позволява да се оцени съответствието със съществените изисквания и да съдържа информация за проектирането и производството на устройствата, както следва:

а) общо описание на устройството;

б) списък на стандартите по чл. 5 и доказателства за тяхното цялостно или частично прилагане за постигане на съответствие със съществените изисквания;

в) описание на техническите решения и на предприетите мерки за постигане на съответствие със съществените изисквания, когато не са приложени стандартите по чл. 5 , в т.ч.: оценка на електромагнитната съвместимост съгласно т. 1, резултати от изчисления, извършени при проектирането, заключения от проведени изпитвания и изпитвателни протоколи;

г) становище от лице за оценяване на съответствието (нотифициран орган), когато е приложена процедурата, съгласно приложение № 2.

4. Техническата документация се съхранява от производителя или от неговия упълномощен представител за период 10 години считано от датата на производство на последния екземпляр на устройството и при поискване се представя на органите за надзор.

5. Когато е постигнато съответствие на устройствата със съществените изисквания на наредбата, производителят или неговият упълномощен представител издава ЕО декларация за съответствие и нанася маркировка за съответствие.

6. ЕО декларацията за съответствие се съхранява от производителя или от неговия упълномощен представител за период 10 години считано от датата на производство на последния екземпляр на устройството и при поискване се представя на органите за надзор.

7. В случаите, когато нито производителят, нито неговият упълномощен представител са представени на територията на Европейската общност, задължението за съхраняване на техническата документация и на ЕО декларацията за съответствие е на лицето, което пуска устройството на пазара.

8. Производителят следва задължително да вземе всички необходими мерки, за да гарантира, че устройствата са произведени в съответствие с техническата документация по т. 3 и с онези разпоредби на наредбата, които се отнасят до тях.

9. Техническата документация се изготвя в съответствие с изискванията на т. 3, а ЕО декларацията се изготвя в съответствие с изискванията на чл. 13 .

Процедура за оценяване на съответствието съгласно чл. 11, ал. 2

1. Тази процедура включва прилагането на процедурата съгласно приложение № 1, допълнена с действията, посочени в т. 2, 3 и 4.

2. Производителят или неговият упълномощен представител представя техническата документация за оценяване на лице, получило разрешение за оценяване на съответствието по реда на глава четвърта, или на орган, нотифициран пред Европейската комисия. Производителят или неговият упълномощен представител посочва кои аспекти от съществените изисквания иска да бъдат оценени.

3. Лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието (нотифицираният орган), трябва да прегледа техническата документация на устройството и да оцени дали е постигнато съответствие с тези съществени изисквания на наредбата, които трябва да бъдат оценени. При потвърдено съответствие лицето за оценяване на съответствието (нотифицираният орган) изготвя становище, което се ограничава до тези аспекти от съществените изисквания, които са били оценени.

4. Производителят прибавя становището към техническата документация.